

ILMOITUS

Lähettilä: Sihteeristö

Vastanottaja: Valmistelukunta

Asia: Kansallisten parlamenttien asema perustuslakiehdotuksessa

Sihteeristö uskoo, että valmistelukunnan jäsenten olisi hyödyllistä panna merkille ne kansallisia parlamentteja koskevat vastaukset, jotka valmistelukunta näillä näkymin todennäköisesti antaa Laekenin Eurooppa-neuvoston antaman toimeksiannon mukaisiin kysymyksiin.

Unionin tulevaisuutta koskevassa Laekenin julistuksessa esitettiin sarja kansallisten parlamenttien asemaa koskevia kysymyksiä demokraattisuuteen, avoimuuteen ja tehokkuuteen liittyvän otsikon alla. Kysyttiin:

- olisiko kansallisten parlamenttien oltava edustettuina uudessa elimessä neuvoston ja Euroopan parlamentin rinnalla;
- olisiko niillä oltava rooli sellaisilla unioniin liittyvillä aloilla, joilla Euroopan parlamentilla ei ole toimivaltaa, ja;
- onko niiden keskityttävä unionin ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon esimerkiksi siten, että ne valvovat etukäteen toissijaisuusperiaatteen noudattamista.

Valmistelukunta on selkeästi sillä kannalla, että mitään uutta elintä ei pidä perustaa. Kansallisten parlamenttien erityisasema unionin demokraattisen legitiimiyden kannalta tunnustetaan kuitenkin selvästi, samoin tarve varmistaa kansallisten parlamenttien tiivis osallistuminen unionin asioihin sekä luoda edellytykset tehokkaalle parlamenttien väliselle yhteistyölle, johon sisältyy toimiva vuorovaikutus Euroopan parlamentin kanssa.

Kannatetaan voimakkaasti toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kansalliset parlamentit voivat tehokkaasti hoitaa ensisijaista tehtäväänsä eli valvoa hallitustensa Eurooppa-asioihin liittyvää toimintaa, josta hallitukset vastaavat niille, riippumatta siitä, millä tavalla parlamentaarinen valvonta on jäsenvaltioissa järjestetty. Valmistelukunnan suosittamilla toimenpiteillä (jotka perustuvat kansallisia parlamentteja käsitelleen työryhmän suosituksiin) pyritään varmistamaan sekä säädösehdotusten että tausta-asiakirjojen ripeä ja suora toimittaminen kansallisille parlamenteille sen sijaan, että asia jätettäisiin kansallisten hallitusten harkinnan varaan. Nämä muutokset ovat huomattavan tärkeitä, sillä niillä varmistetaan, että kukin kansallinen parlamentti, ja kaksikamarisen parlamentin tapauksessa kukin kamari, saa asiaankuuluvat tekstit samaan aikaan kuin hallitukset ja että niillä kaikilla on samat mahdollisuudet toimia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Mitä tulee Laekenin julistuksessa esitettyyn kysymykseen, joka liittyy kansallisten parlamenttien rooliin aloilla, joilla Euroopan parlamentilla ei ole toimivaltaa, on alusta asti vaikuttanut siltä, että valmistelukunnan mielestä parlamenttien rooleja ei pitäisi nähdä vaihtoehtoisina vaan pikemminkin toisiaan täydentävinä. Olisi pantava merkille, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen yhteydessä on painotettu kansallisten parlamenttien roolia ja se on otettu huomioon laadittaessa uusia artikloita.

Valmistelukunta on toisaalta antanut hyvin selvän myönteisen vastauksen kolmanteen kysymykseen, ja vallitsee yhteisymmärrys siitä, että kansallisille parlamenteille on annettava suora mahdollisuus valvoa toissijaisuusperiaatteen noudattamista ennakkovaroitusjärjestelmän avulla. Tämä on tärkeä uudistus, joka lisää kansallisten parlamenttien suoraa osallistumista.

Liitteessä on katsaus perustuslakiehdotuksessa esitettyihin toimiin¹.

¹ Tässä asiakirjassa ei käsitellä ulkoista toimintaa, sillä valmistelukunta ei ole vielä keskustellut asiaan liittyvistä puheenjohtajiston ehdotuksista. Lisäksi taulukkoon saatetaan vielä tehdä tiettyjä, toimielimiä koskevan keskustelun tuloksista riippuvia muutoksia.

Katsaus kansallisten parlamenttien asemaan perustuslakiehdotuksessa tähänastisen työskentelyn perusteella

	Esitetyt toimet	Muutokset nykytilanteeseen nähden
Asema lainsäädäntöprosessissa	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: Komissio toimittaa kaikki säädösehdotukset suoraan kansallisille parlamenteille samaan aikaan kuin Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Neuvosto toimittaa II osan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevan osaston 8 artiklassa tarkoitetut lainsäädäntöaloitteet suoraan kansallisille parlamenteille. 2. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: Kuuden viikon määräaika, jonka tulee kulua tekstin toimittamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle ennen kuin se otetaan neuvoston esityslistalle säädöksen antamiseksi (tai yhteisen kannan vahvistamiseksi), koskee kaikkia säädösehdotuksia. 3. <u>Uusi pöytäkirja toissijaisuudesta/ suhteellisuudesta</u>: Ennakkovaroitusjärjestelmä, jonka avulla kansalliset parlamentit voivat kuuden viikon kuluessa ehdotuksen toimittamisesta antaa siitä perustellun lausunnon suoraan Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille, jos ne katsovat, että ehdotus ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen. Jos kansallisten parlamenttien kolmasosa on tätä mieltä, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Kaikkien</u> säädösehdotusten suora toimittaminen <u>samaan aikaan</u> kuin EP:lle ja neuvostolle, toisin kuin <u>Amsterdamin pöytäkirjassa</u> kansallisten kansanedustuslaitosten asemasta: <i>Neuvoston Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 207 artiklan 3 kohdan mukaisesti määrittelemät komission säädösehdotukset on toimitettava riittävän ajoissa, jotta kunkin jäsenvaltion hallitus voi varmistaa, että sen oma kansallinen kansanedustuslaitos saa ne asianmukaisesti.</i> Myös YOS-alan lainsäädäntöaloitteiden suora toimittaminen yhteisiä oikeus- ja sisäasioita koskevan II osan 8 artiklan nojalla on uutta. 2. Pilarien poistamiseen liittyvän päätöksen mukainen muutos <u>Amsterdamin pöytäkirjaan</u> verrattuna (ei enää erityistä viittausta SEU:n VI osaston mukaisiin toimenpiteisiin). 3. Toissijaisuutta koskeva ennakkovaroitusjärjestelmä on <u>uudistus</u>, jonka avulla kansalliset parlamentit voivat osallistua päätöksentekoon tiiviimmin ja niillä on uusia mahdollisuuksia vaikuttaa suoraan lainsäädäntöprosessiin. 4. Tämä <u>uusi mahdollisuus käyttää näitä ohjelmointivälineitä</u> antanee kansallisille parlamenteille varhaisvaiheessa tietoa suunnitelluista säädösehdotuksista sekä

	<p>komission on käsiteltävä ehdotus uudelleen. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskee alempi raja (25%). Jäsenvaltiot voivat nostaa yhteisön tuomioistuimessa kanteen toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättämisestä, tarvittaessa kansallisten parlamenttien pyynnöstä.</p> <p>4. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: Vuotuisen lainsäädäntöohjelman ja muiden lainsäädäntö- tai strategiaohjelmaa koskevien välineiden suora toimittaminen.</p> <p>5. <u>I osan 25 ja 36 artikla ja II (III) osan toimielimiä koskevien määräysten 43 artikla</u>: Euroopan parlamentin ja neuvoston julkiset istunnot, kun ne käsittelevät säädösehdotuksia, ja niihin liittyvien asiakirjojen (käsittelyn tulosten, pöytäkirjojen jne.) julkaiseminen.</p> <p>6. <u>Uusi pöytäkirja toissijaisuudesta/ suhteellisuudesta</u>: Komissio antaa vuosittain toissijaisuusperiaatteen soveltamista koskevan kertomuksen Eurooppa-neuvostolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja kansallisille parlamenteille.</p>	<p>yleisestä strategisesta suunnittelusta, minkä ansiosta ne voivat suunnitella työskentelynsä ja toimintansa vastaavasti (mahdollisesti myös asiaa koskevan tietojenvaihdon muiden kansallisten parlamenttien tai EP:n kanssa).</p> <p>5. Neuvoston julkisia istuntoja koskevat määräykset ovat yleisluonteisia eivätkä sinänsä liity kansallisiin parlamentteihin, mutta tämän muutoksen oletetaan osaltaan vaikuttavan siten, että kansalliset parlamentit saavat nopeammin ja suuremmin tietoa unionin työskentelystä ja pystyvät siten paremmin seuraamaan hallituksensa toimia neuvostossa.</p> <p>6. Kansallisten parlamenttien lisääminen tähän pöytäkirjan määräykseen on uusi.</p>
Tiedonsaanti (muista kuin säädösehdotuksista ja niihin liittyvistä asiakirjoista)	<p>1. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: Komissio toimittaa kansallisille parlamenteille suoraan kaikki tausta-asiakirjansa (ja vuotuisen lainsäädäntö-ohjelmansa sekä muut lainsäädännön tai strategioiden suunnittelua koskevat asiakirjat).</p> <p>2. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien</u></p>	<p>1. Komission tausta-asiakirjojen suora toimittaminen on Amsterdamin pöytäkirjaan nähden selvennys; sen mukaan kyseiset asiakirjat "toimitetaan viipymättä". Vuotuisen lainsäädäntöohjelman ja muiden suunnittelua koskevien asiakirjojen toimittaminen on uutta.</p> <p>2. Näiden asiakirjojen mainitseminen sekä niiden</p>

	<p><u>asemasta</u>: Neuvoston istuntojen esityslistat ja käsittelyn tulokset toimitetaan suoraan kansallisille parlamenteille, mukaan lukien neuvoston julkisten istuntojen pöytäkirjat.</p> <p>3. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus toimitetaan suoraan kansallisille parlamenteille.</p>	<p>suora toimittaminen kansallisille parlamenteille ovat uusia seikkoja pöytäkirjassa.</p> <p>3. Kertomuksen mainitseminen ja sen suora toimittaminen kansallisille parlamenteille ovat uusia seikkoja pöytäkirjassa.</p>
Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue	<p><u>Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta</u> koskevat artikkelit sisältävät kansallisia parlamentteja koskevia tehtäviä useilla eri aloilla:</p> <p>1. <u>I osan 31 artikla</u>: kansalliset parlamentit voivat osallistua II osan YOS-artikloiden 4 artiklan mukaiseen arviointiin.</p> <p>2. <u>II osan YOS-osaston 3 artikla</u>, kansallisten parlamenttien asema: kansalliset parlamentit voivat osallistua perustuslain 4 artiklan mukaisiin arviointijärjestelmiin ja ne osallistuvat Europolin toiminnan poliittiseen valvontaan perustuslain 22 artiklan mukaisesti.</p> <p>3. <u>II osan YOS-osaston 4 artikla</u>: viitataan arviointijärjestelmiin ja todetaan, että kansallisille parlamenteille (ja EP:lle) tiedotetaan arvioinnista ja sen tuloksista.</p> <p>4. <u>II osan YOS-osaston 16 ja 17 artikla</u>: rikosoikeudellisen menettelyn ja aineellisen rikosoikeuden aloilla annettaisiin vain puitelakeja eikä lakeja, mikä tarkoittaa, että kansalliset parlamentit voivat osallistua niiden</p>	<p>Kansallisten parlamenttien asemaa koskevissa määräyksissä tunnustetaan niiden erityisasema vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen yhteydessä, sillä tässä ovat kyseessä perusvapaudet, jotka ovat toissijaisuusperiaatteen keskeinen elementti.</p> <p>Nykyjärjestelmässä kansalliset parlamentit osallistuvat sovellettavien sääntöjen hyväksymiseen, etenkin yleissopimusten kansallisen ratifioinnin välityksellä. Koska tämä oikeudellinen väline ei enää sisälly perustuslakiin, asiaa käsitellyt työryhmä katsoi, että kansallisilla parlamenteilla olisi jatkossakin oltava asiassa merkittävä tehtävä. Ehdotetut toimenpiteet mahdollistavat tämän vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen erityispiirteen huomioon ottamisen.</p> <p>Kansallisten parlamenttien osallistuminen arviointijärjestelmiin ja uudenlainen osallisuus Europolin toiminnan valvontaan yhdessä Euroopan parlamentin kanssa ovat uusia piirteitä.</p>

	<p>saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä.</p> <p>5. <u>II osan YOS-osaston 19 artikla</u>, Eurojust: artikkelissa tarkoitettussa laissa määritellään myös, miten kansalliset parlamentit otetaan mukaan Eurojustin toiminnan arviointiin.</p> <p><u>II osan YOS-osaston 22 artikla</u>, Europol: artikkelissa tarkoitettussa laissa määritellään myös, miten kansalliset parlamentit otetaan mukaan Europolin toiminnan arviointiin.</p>	<p>On lisäksi huomattava, että vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ehdotusten yhteydessä toissijaisuutta koskevassa ennakkoarvointijärjestelmässä käytetään alempaa rajaa (25%).</p>
Unionin laajentuminen	<p><u>I osan 44 artikla</u>, unionin jäsenyyden hakemismenettely: kansallisille parlamenteille ilmoitetaan välittömästi kaikista jäsenyyshakemuksista.</p>	<p>Uusi.</p>
Parlamenttien välinen yhteistyö	<p>1. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: lisätty kohta, jonka mukaan Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit määrittelevät yhdessä, miten tehokas ja säännöllinen parlamenttien välinen yhteistyö järjestetään ja miten sitä edistetään.</p> <p>2. <u>Uusi pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta</u>: Cosacin asemaan liittyvät määräykset.</p>	<p>1. Tämä uusi kohta kuvastaa kansallisia parlamenteja käsitelleen työryhmän näkemystä hyvin toimivista ja säännöllisistä parlamenttien välisistä yhteyksistä ja niiden välisestä vaihdosta.</p> <p>2. Määräyksiä Cosacin asemasta ajantasaistetaan Amsterdamin pöytäkirjaan nähden. Cosacille nimetään uusia päätehtäviä, kuten tiedonvaihdon ja parhaiden käytänteiden edistäminen (tätä työryhmä piti tärkeänä) ja mahdollisuus järjestää parlamenttien välisiä konferensseja erityisaiheista (muun muassa YUTP ja ETPP).</p>